

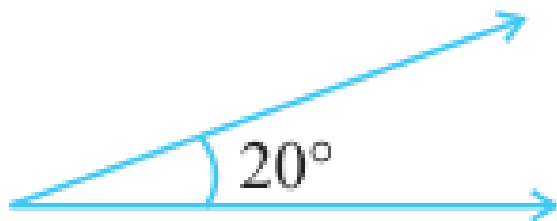
MATHS

BOOKS - PSEB (PUNJABI MEDIUM)

ਰੇਖਾਵਾਂ ਅਤੇ ਕੋਣ

Exercise

1. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕੋਣਾਂ ਵਿਚੋਂ ਹਰੇਕ ਦਾ ਪੂਰਕ ਪਤਾ ਕਰੋ:-

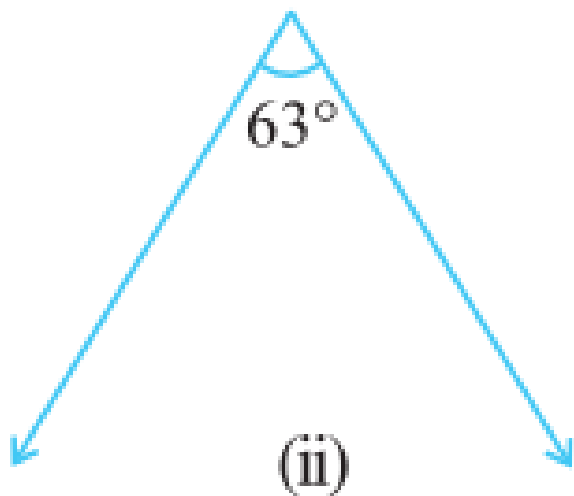

(i)

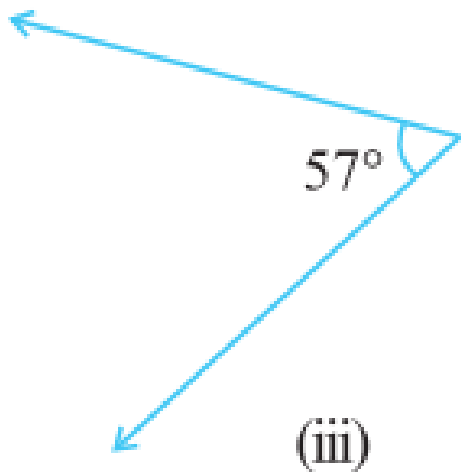
Watch Video Solution

2. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕੋਣਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਦਾ ਪੂਰਕ ਪਤਾ ਕਰੋ:-

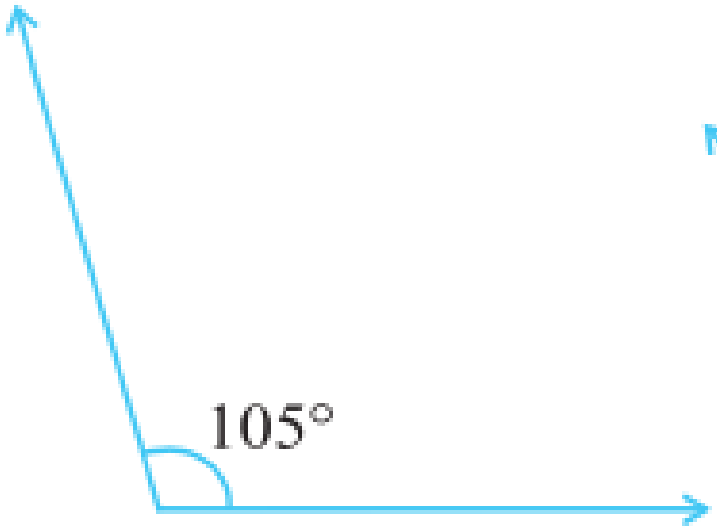
[Watch Video Solution](#)

3. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕੋਣਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਦਾ ਪੂਰਕ ਪਤਾ ਕਰੋ:-

[Watch Video Solution](#)

4. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕੋਣਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਦਾ ਸੰਪੂਰਕ ਪਤਾ ਕਰੋ:-

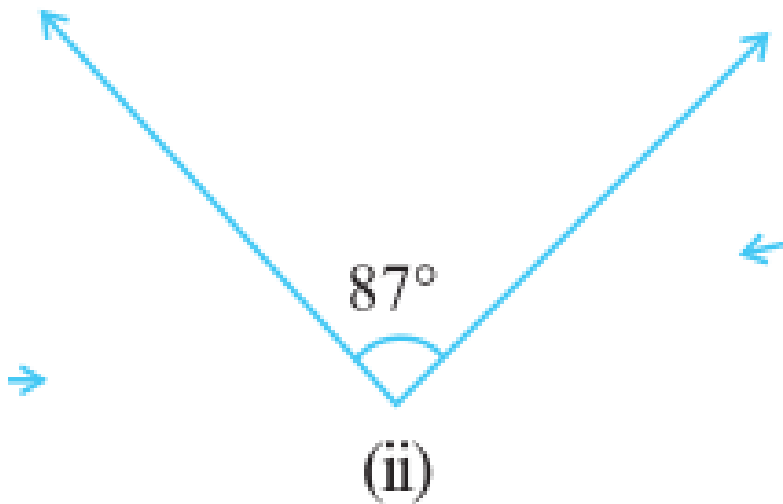

(i)

[Watch Video Solution](#)

5. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕੋਣਾਂ ਵਿਚੋਂ ਹਰੇਕ ਦਾ ਸੰਪੂਰਕ ਪਤਾ ਕਰੋ:-

[Watch Video Solution](#)

6. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕੋਣਾਂ ਵਿਚੋਂ ਹਰੇਕ ਦਾ ਸੰਪੂਰਕ ਪਤਾ ਕਰੋ:-

(iii)

 [Watch Video Solution](#)

7. ਕੋਣਾਂ ਦੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਜੋੜਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਪੂਰਕ ਅਤੇ ਸੰਪੂਰਕ ਜੋੜਿਆਂ ਦੀ ਪਹਿਚਾਨ ਕਰੋ। (i) 65° , 115°

 [Watch Video Solution](#)

8. ਕੋਣਾਂ ਦੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਜੋੜਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਪੂਰਕ ਅਤੇ ਸੰਪੂਰਕ ਜੋੜਿਆਂ ਦੀ ਪਹਿਚਾਨ ਕਰੋ। (ii) 63° , 27°

[Watch Video Solution](#)

9. ਕੋਣਾਂ ਦੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਜੋੜਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਪੂਰਕ ਅਤੇ ਸੰਪੂਰਕ ਜੋੜਿਆਂ ਦੀ ਪਹਿਚਾਨ ਕਰੋ। (iii) 112° , 68°

[Watch Video Solution](#)

10. ਕੋਣਾਂ ਦੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਜੋੜਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਪੂਰਕ ਅਤੇ ਸੰਪੂਰਕ ਜੋੜਿਆਂ ਦੀ ਪਹਿਚਾਨ ਕਰੋ। (iv) 130° , 50°

[Watch Video Solution](#)

11. ਕੋਣਾਂ ਦੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਜੋੜਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਪੂਰਕ ਅਤੇ ਸੰਪੂਰਕ ਜੋੜਿਆਂ ਦੀ ਪਹਿਚਾਨ ਕਰੋ। $(v) 45^\circ, 45^\circ$

[Watch Video Solution](#)

12. ਕੋਣਾਂ ਦੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਜੋੜਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਪੂਰਕ ਅਤੇ ਸੰਪੂਰਕ ਜੋੜਿਆਂ ਦੀ ਪਹਿਚਾਨ ਕਰੋ। $(vi) 80^\circ, 10^\circ$

[Watch Video Solution](#)

13. ਅਜਿਹਾ ਕੋਣ ਪਤਾ ਕਰੋ ਜੋ ਆਪਣੇ ਪੂਰਕ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੋਵੇ।

[Watch Video Solution](#)

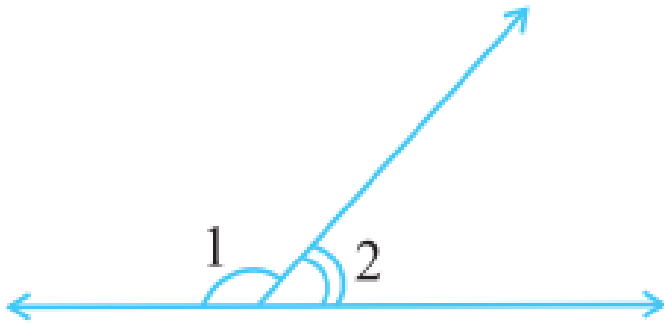
14. ਅਜਿਹਾ ਕੋਣ ਪਤਾ ਕਰੋ ਜੋ ਆਪਣੇ ਸੰਪੂਰਕ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੋਵੇ।

[Watch Video Solution](#)

15. ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਚਿੱਤਰ ਵਿਚ $\angle 1$ ਅਤੇ $\angle 2$ ਸੰਪੂਰਕ ਕੋਣ ਹਨ। ਜੇ $\angle 1$ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਕੋਣ $\angle 2$ ਵਿੱਚ ਕੀ ਤਬਦੀਲੀ

ਆਵੇਗੀ ਤਾਂ ਕਿ ਦੋਨੋਂ ਕੋਣ ਫਿਰ ਵੀ ਸੰਪੂਰਕ ਰਹਿਣ।

[Watch Video Solution](#)

16. ਕੀ ਦੋ ਅਜਿਹੇ ਕੋਣ ਸੰਪੂਰਕ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੇਕਰ ਉਹਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਦੋਵੇਂ (i) ਨਿਊਨ ਕੋਣ (ii) ਅਧਿਕ ਕੋਣ (iii) ਸਮ ਕੋਣ ਹੋਣ?

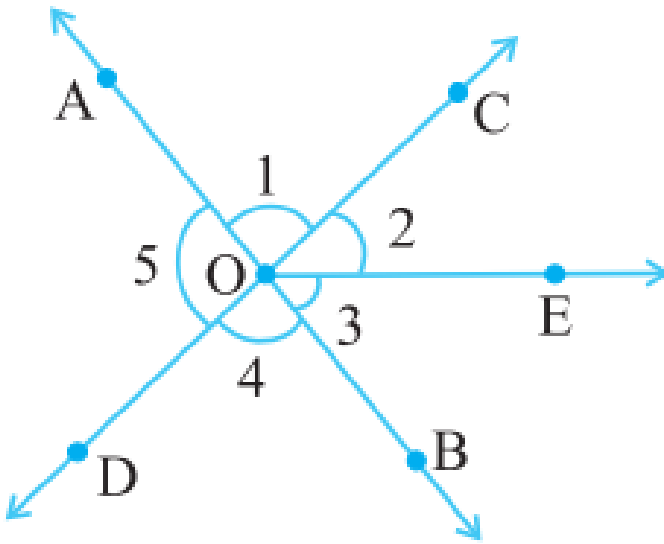
[Watch Video Solution](#)

17. ਇੱਕ ਕੋਣ 45° ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਹੈ। ਕੀ ਇਸਦਾ ਪੂਰਕ ਕੋਣ 45° ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਜਾਂ 45° ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋ ਜਾਂ 45° ਤੋਂ ਛੋਟਾ ਹੈ?

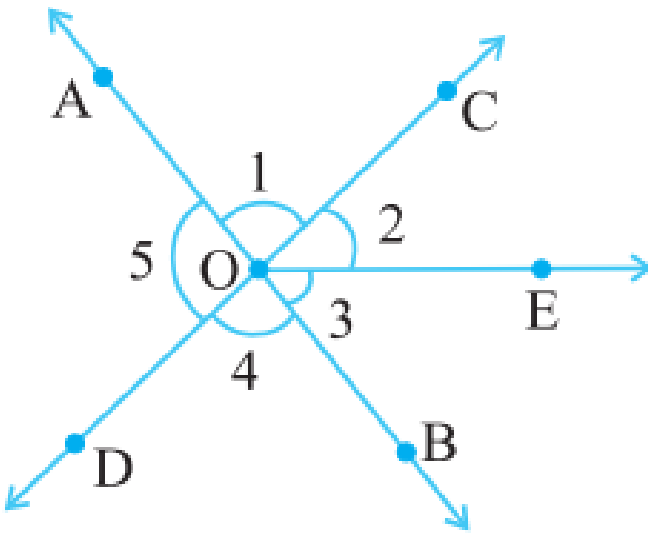
[Watch Video Solution](#)

18. ਨਾਲ ਦਿੱਤੇ ਚਿੱਤਰ ਵਿਚ :- ਕੀ $\angle 1$, $\angle 2$ ਦਾ ਲਾਗਵਾਂ ਕੋਣ ਹੈ?

Watch Video Solution

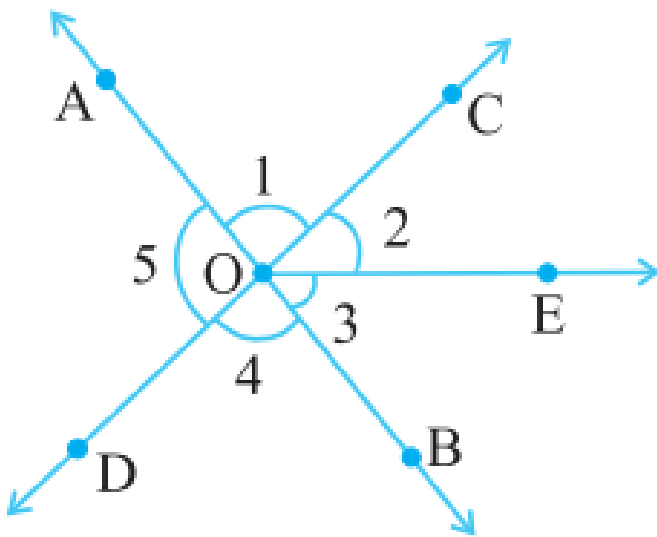
19. ਨਾਲ ਦਿੱਤੇ ਚਿੱਤਰ ਵਿਚ :- ਕੀ $\angle AOC$, $\angle AOE$ ਦਾ
ਲਾਗਵਾਂ ਕੋਣ ਹੈ?

Watch Video Solution

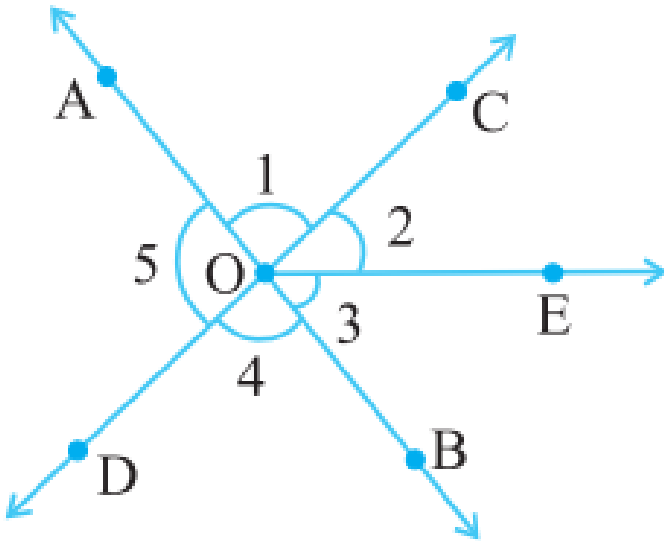
20. ਨਾਲ ਦਿੱਤੇ ਚਿੱਤਰ ਵਿਚ :- ਕੀ $\angle COE$ ਅਤੇ $\angle EOD$

ਰੇਖੀ ਜੋੜਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ?

Watch Video Solution

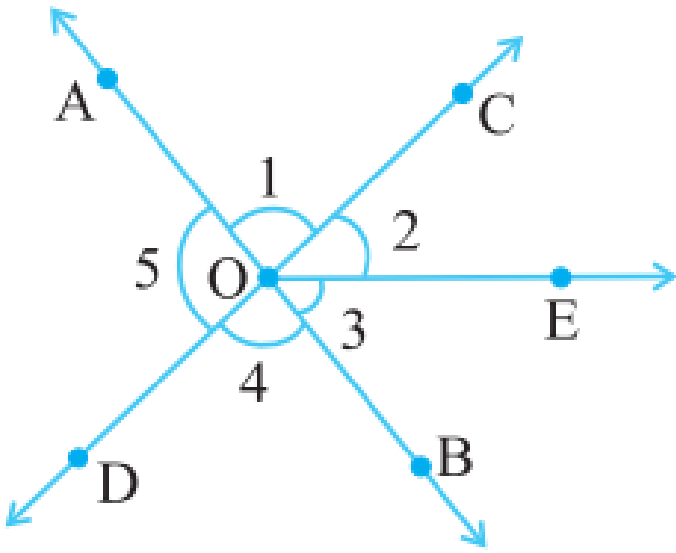
21. ਨਾਲ ਦਿੱਤੇ ਚਿੱਤਰ ਵਿਚ :- ਕੀ $\angle BOD$ ਅਤੇ $\angle DOA$ ਸੰਪੂਰਕ ਹਨ?

Watch Video Solution

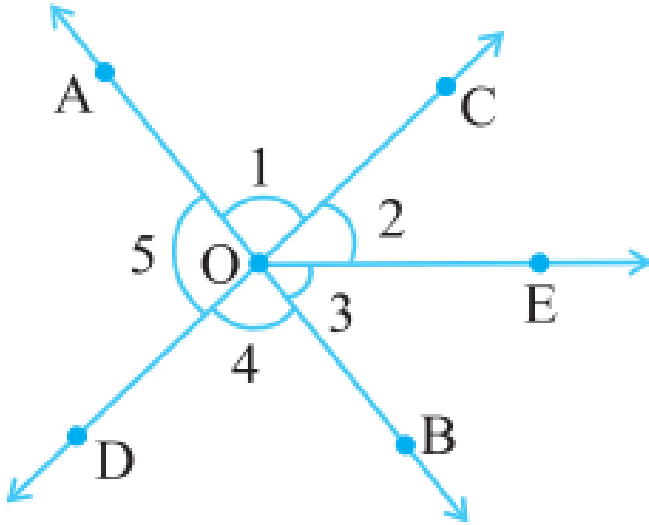
22. ਨਾਲ ਦਿੱਤੇ ਚਿੱਤਰ ਵਿਚ :- ਕੀ $\angle 1$ ਦਾ ਸਿਖਰ ਸਨਮੁੱਖ ਕੋਣ

$\angle 4$ ਹੈ?

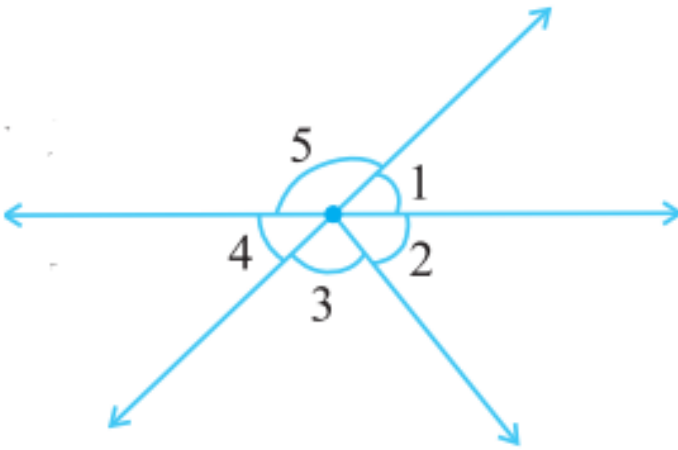
Watch Video Solution

23. ਨਾਲ ਦਿੱਤੇ ਚਿੱਤਰ ਵਿਚ :- $\angle 5$ ਦਾ ਸਿਖਰ ਸਨਮੁੱਖ ਕੀ ਹੈ?

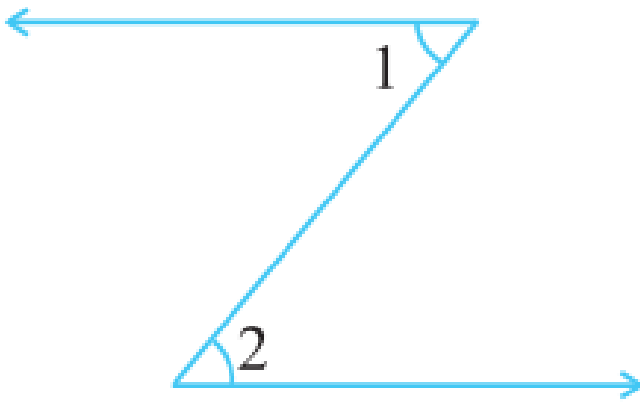
Watch Video Solution

24. ਪਹਿਚਾਣ ਕਰੋ ਕਿ ਕੋਣਾਂ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਜੋੜੇ:- (i) ਸਿਖਰ ਸਨਮੁੱਖ ਕੋਣ ਹੈ। (ii) ਰੇਖੀ ਜੋੜਾ ਹਨ?

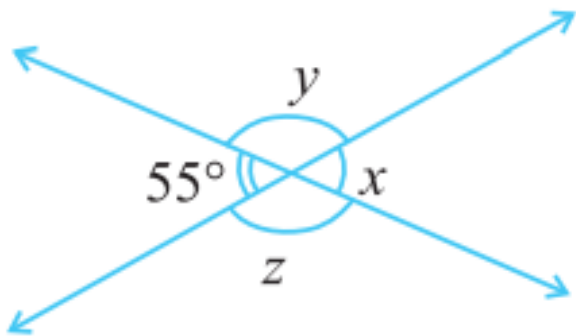
[Watch Video Solution](#)

25. ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਚਿੱਤਰ ਵਿਚ ਵੀ $\angle 1$, $\angle 2$ ਦਾ ਲਾਗਵਾਂ ਕੋਣ ਹੈ?
ਕਾਰਣ ਲਿਖੋ।

Watch Video Solution

26. ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਹਰੇਕ ਚਿੱਤਰ ਵਿਚ ਕੋਣ x , y ਅਤੇ z ਦਾ ਮੁੱਲ ਪਤਾ ਕਰੋ।

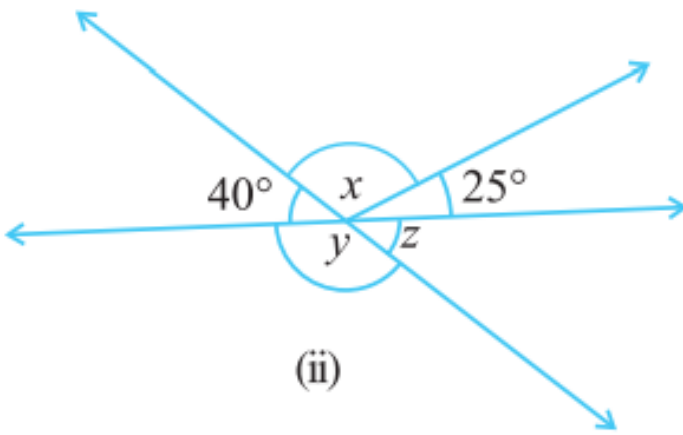

(i)

Watch Video Solution

27. ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਹਰੇਕ ਚਿੱਤਰ ਵਿਚ ਕੋਣ x , y ਅਤੇ z ਦਾ ਮੁੱਲ ਪਤਾ ਕਰੋ।

[▶ Watch Video Solution](#)

28. ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਭਰੋ:- ਜੇ ਦੋ ਕੋਣ ਪੂਰਕ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮਾਪਾਂ ਦਾ ਜੋੜ _____ ਹੈ।

[▶ Watch Video Solution](#)

29. ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਭਰੋ:- ਜੇ ਦੋ ਕੋਣ ਸੰਪੂਰਕ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮਾਪਾਂ ਦਾ ਜੋੜ _____ ਹੈ।

Watch Video Solution

30. ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਭਰੋ:- ਰੇਖੀ ਜੋੜਾ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਦੋ ਕੋਣ _____ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

Watch Video Solution

31. ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਭਰੋ:- ਜੇ ਦੋ ਲਾਗਵੇਂ ਕੋਣ ਸੰਪੂਰਕ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ _____ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ।

Watch Video Solution

32. ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਭਰੋ:- ਜੇ ਦੋ ਰੇਖਾਵਾਂ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਕੱਟਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਸਿਖਰ ਸਨਮੁੱਖ ਕੋਣ ਹਮੇਸ਼ਾ _____ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

Watch Video Solution

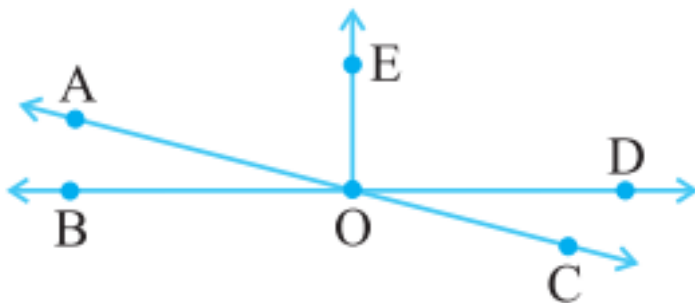
33. ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਭਰੋ:- ਜੇ ਦੋ ਰੇਖਾਵਾਂ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਕੱਟਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਸਿਖਰ ਸਨਮੁੱਖ ਕੋਣਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਜੋੜਾ ਨਿਊਨ ਕੋਣ ਹੈ ਤਾਂ ਸਿਖਰ ਸਨਮੁੱਖ ਕੋਣ ਦਾ ਦੂਸਰਾ ਜੋੜਾ _____ ਹੈ।

Watch Video Solution

34. ਨਾਲ ਦਿੱਤੀ ਅਕ੍ਰਿਤੀ ਵਿਚ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਕੋਣਾਂ ਦੇ ਜੋੜਿਆ ਦੇ

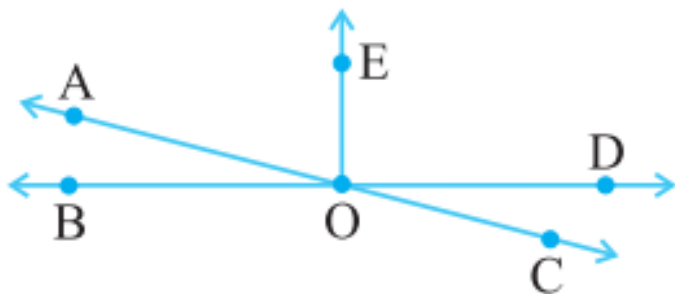
ਨਾਮ ਲਿਖੋ:- ਸਿਖਰ ਸਨਮੁੱਖ ਅਧਿਕ ਕੋਣ

Watch Video Solution

35. ਨਾਲ ਦਿੱਤੀ ਅਕ੍ਰਿਤੀ ਵਿਚ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਕੋਣਾਂ ਦੇ ਜੋੜਿਆ ਦੇ

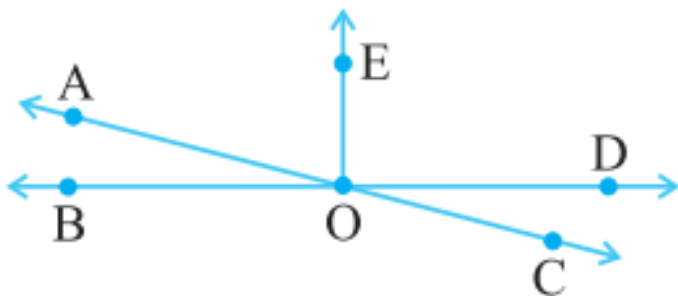
ਨਾਮ ਲਿਖੋ:- ਲਾਗਵੇਂ ਪੂਰਕ ਕੋਣ

Watch Video Solution

36. ਨਾਲ ਦਿੱਤੀ ਅਕ੍ਰਿਤੀ ਵਿਚ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਕੋਣਾਂ ਦੇ ਜੋੜਿਆ ਦੇ

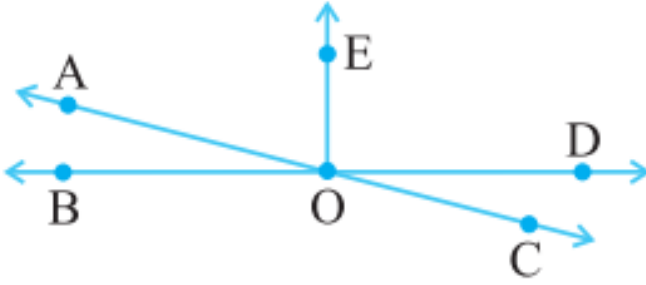
ਨਾਮ ਲਿਖੋ:- ਸਮਾਨ ਸੰਪੂਰਕ ਕੋਣ

[Watch Video Solution](#)

37. ਨਾਲ ਦਿੱਤੀ ਅਕ੍ਰਿਤੀ ਵਿਚ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਕੋਣਾਂ ਦੇ ਜੋੜਿਆ ਦੇ

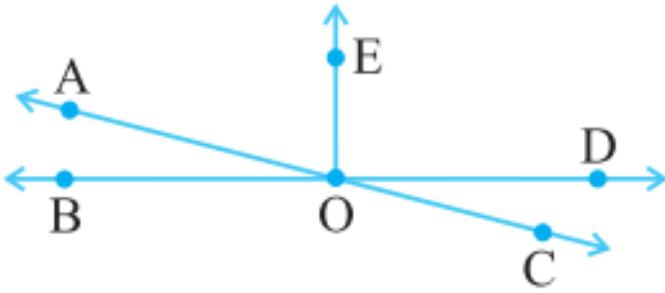
ਨਾਮ ਲਿਖੋ:- ਅਸਮਾਨ ਸੰਪੂਰਕ ਕੋਣ

Watch Video Solution

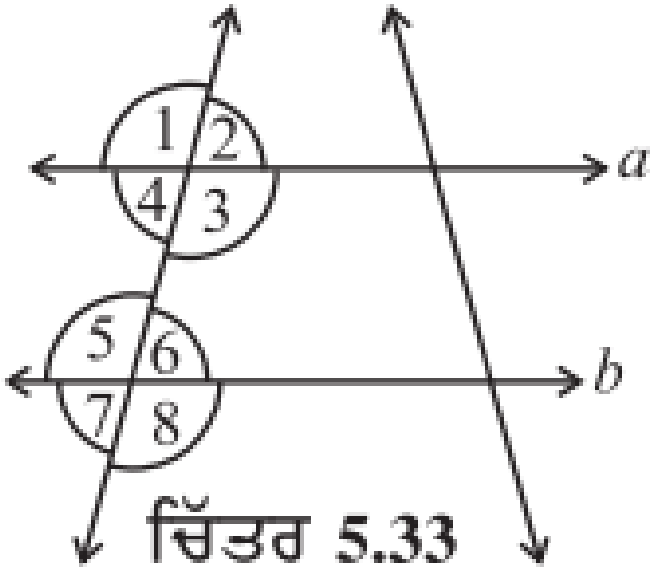
38. ਨਾਲ ਦਿੱਤੀ ਅਕ੍ਰਿਤੀ ਵਿਚ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਕੋਣਾਂ ਦੇ ਜੋੜਿਆ ਦੇ

ਨਾਮ ਲਿਖੋ:- ਲਾਗਵੇਂ ਕੋਣ ਜੋ ਰੇਖੀ ਜੋੜਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ?

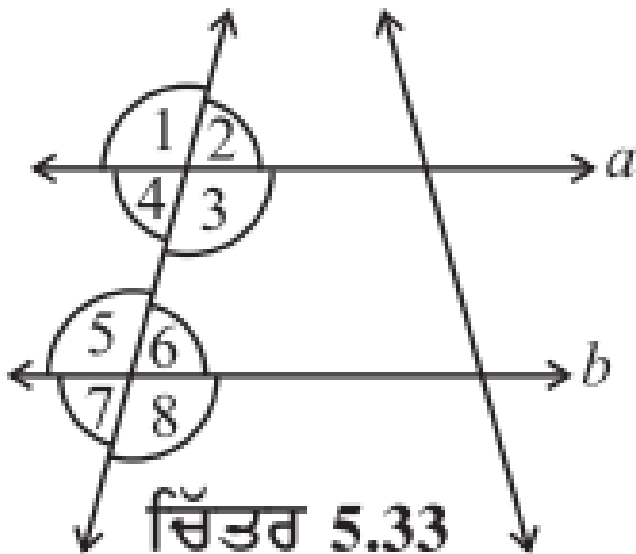
Watch Video Solution

39. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚ ਹਰੇਕ ਕਥਨ ਵਿਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਗੁਣ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ(ਚਿੱਤਰ 5.33)। ਜੇ $a \parallel b$, ਤਾਂ $\angle 1 = \angle 5$

Watch Video Solution

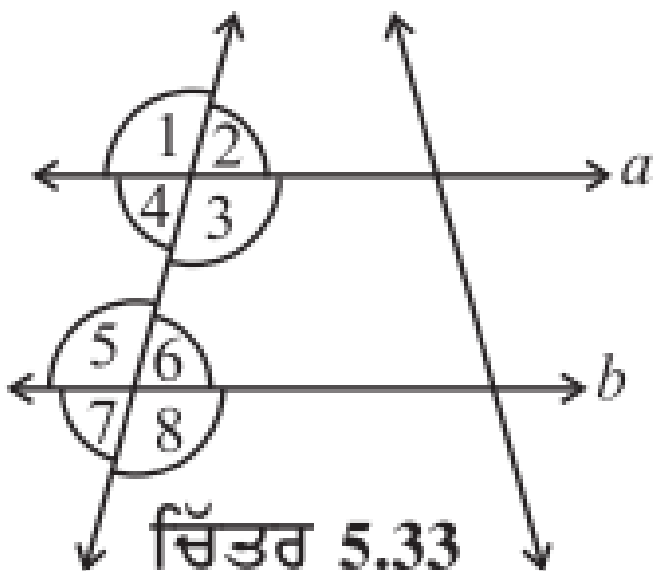
40. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚ ਹਰੇਕ ਕਥਨ ਵਿਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਗੁਣ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ(ਚਿੱਤਰ 5.34)। ਜੇ $\angle 4 = \angle 6$, ਤਾਂ $a \parallel b$

Watch Video Solution

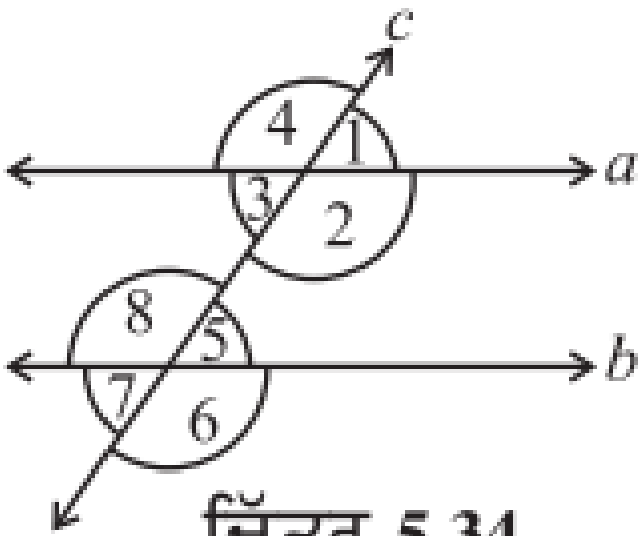
41. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚ ਹਰੇਕ ਕਥਨ ਵਿਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਗੁਣ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ(ਚਿੱਤਰ 5.35)। ਜੇ $\angle 4 + \angle 5 = 180^\circ$, ਤਾਂ

$a \parallel b$

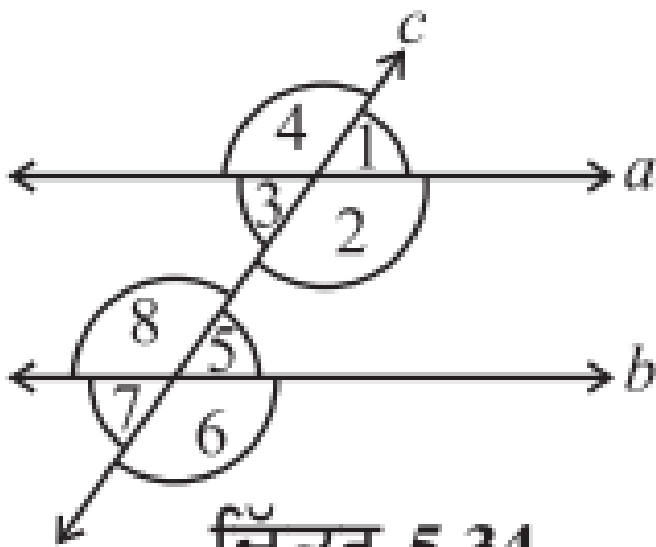
Watch Video Solution

42. ਚਿੱਤਰ 5.34 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਕਰੋ:-
ਸੰਗਤ ਕੋਣਾਂ ਦਾ ਜੋੜਾ

Watch Video Solution

43. ਚਿੱਤਰ 5.34 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਕਰੋ:-
ਅੰਦਰਲੇ ਇਕਾਂਤਰ ਕੋਣਾਂ ਦੇ ਜੋੜੇ

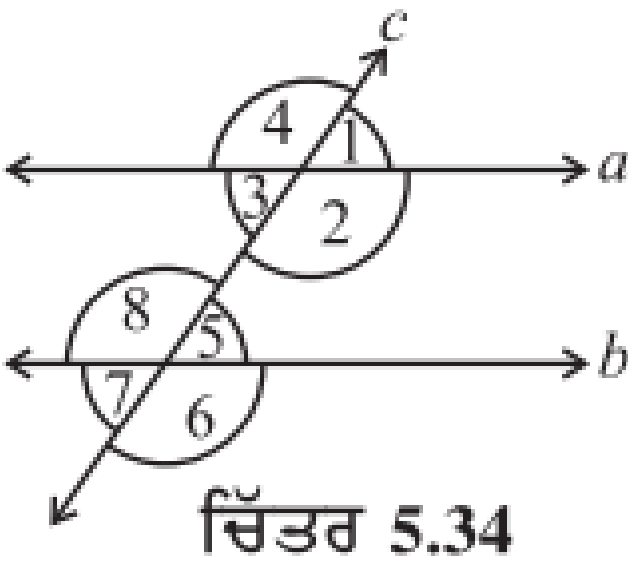

ਚਿੱਤਰ 5.34

Watch Video Solution

44. ਚਿੱਤਰ 5.34 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਕਰੋ:-
ਕਾਟਵੀਂ ਰੇਖਾ ਦੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਦੇ ਅੰਦਰਲੇ ਕੋਣਾਂ ਦੇ ਜੋੜੇ

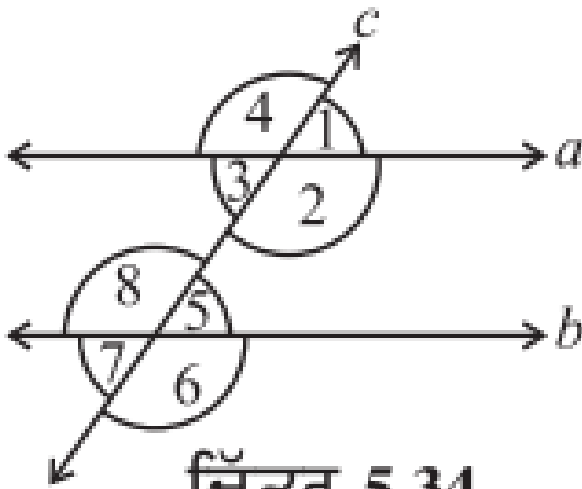
ਚਿੱਤਰ 5.34

Watch Video Solution

45. ਚਿੱਤਰ 5.34 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਕਰੋ:-

ਸਿਖਰ ਸਨਮੁੱਖ ਕੋਣ

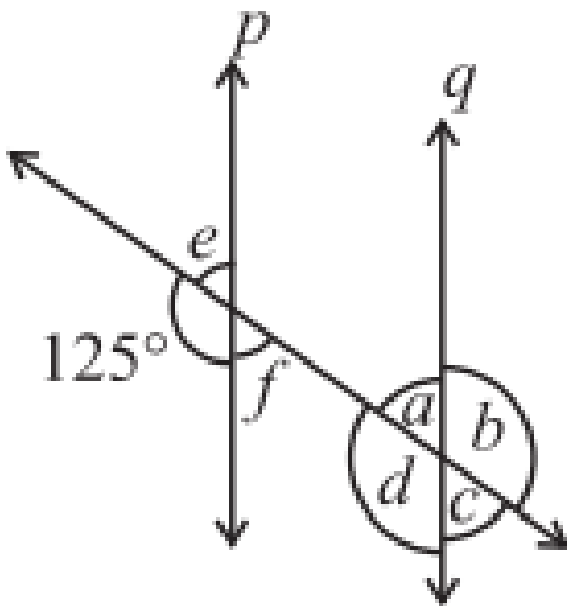

ਚਿੱਤਰ 5.34

Watch Video Solution

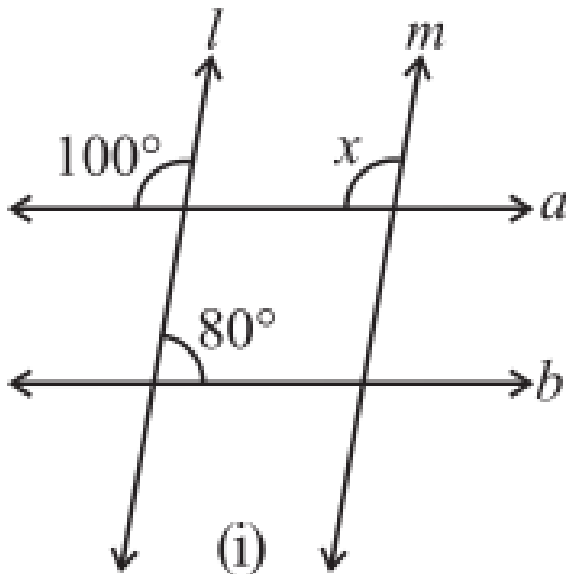
46. ਨਾਲ ਦਿੱਤੇ ਚਿੱਤਰ ਵਿਚ $p \parallel q$, ਬਾਕੀ ਕੋਣ ਪਤਾ ਕਰੋ।

Watch Video Solution

47. ਜੇਕਰ $l \parallel m$ ਹੈ, ਤਾਂ ਹੇਠਾਂ ਬਣੇ ਚਿੱਤਰ ਵਿਚ ਹਰੇਕ ਵਿੱਚ

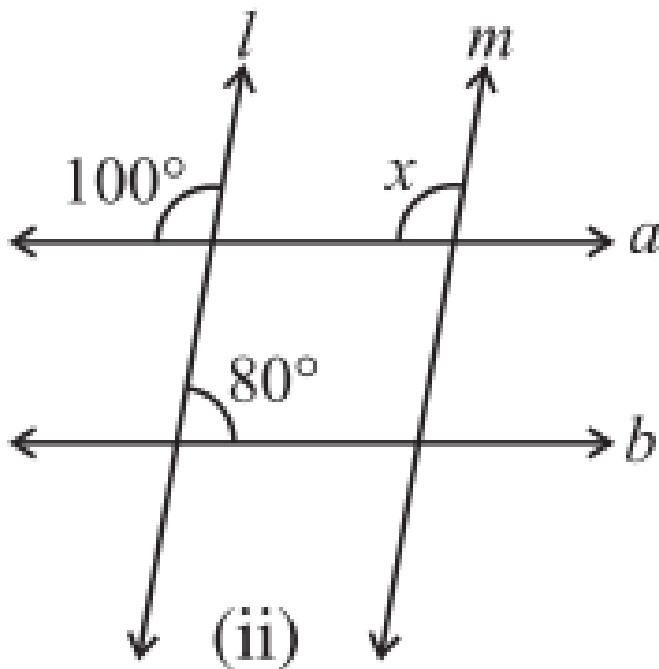
x ਦਾ ਮੁੱਲ ਪਤਾ ਕਰੋ।

Watch Video Solution

48. ਜੇਕਰ $l \parallel m$ ਹੈ, ਤਾਂ ਹੇਠਾਂ ਬਣੇ ਚਿੱਤਰ ਵਿਚ ਹਰੇਕ ਵਿੱਚ

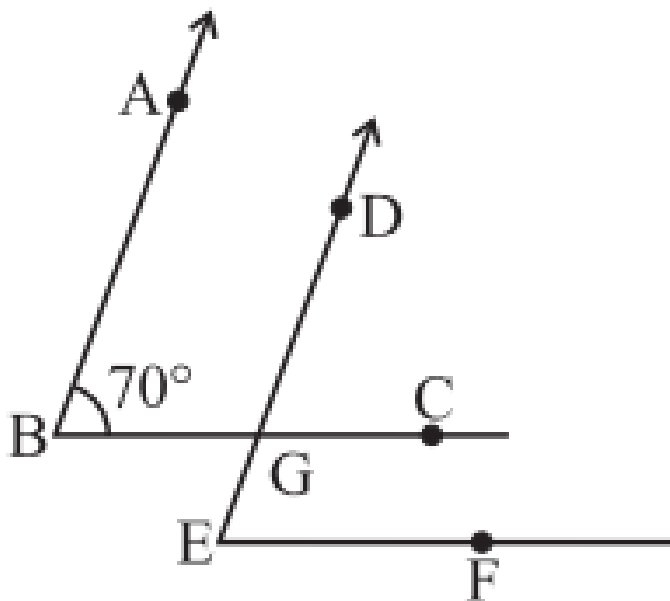
x ਦਾ ਮੁੱਲ ਪਤਾ ਕਰੋ।

Watch Video Solution

49. ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਚਿੱਤਰ ਵਿਚ ਦੋ ਕੋਣਾਂ ਦੀ ਭੁਜਾਵਾਂ ਸਮਾਂਤਰ ਹਨ ਜੇ

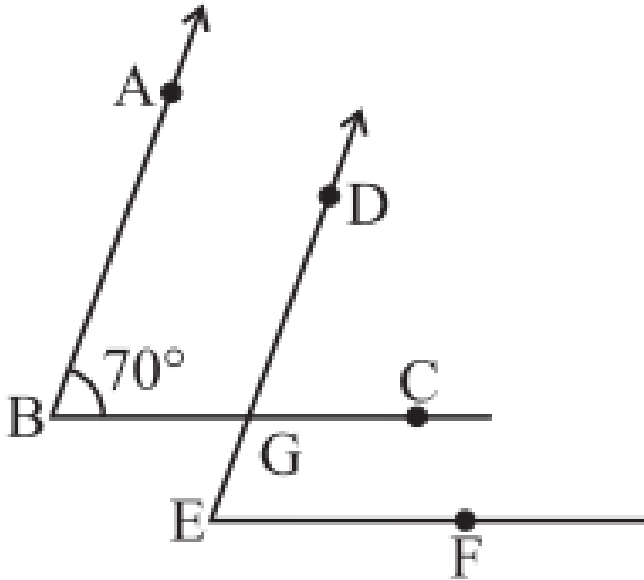
$\angle ABC = 70^\circ$, ਤਾਂ $\angle DGC$ ਪਤਾ ਕਰੋ।

Watch Video Solution

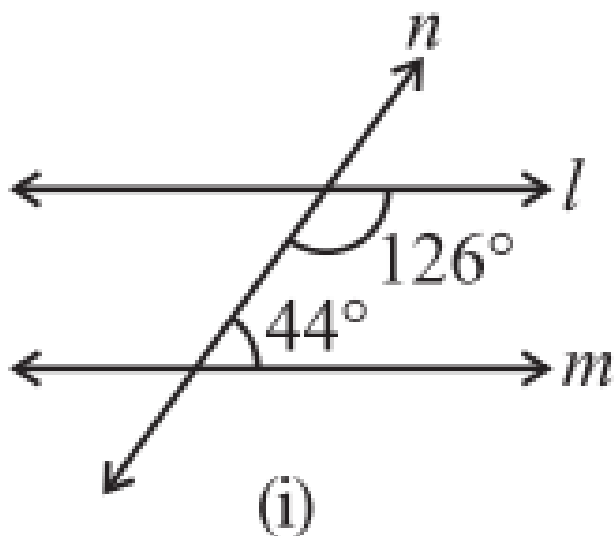
50. ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਚਿੱਤਰ ਵਿਚ ਦੋ ਕੋਣਾਂ ਦੀ ਭੁਜਾਵਾਂ ਸਮਾਂਤਰ ਹਨ ਜੇ

$\angle ABC = 70^\circ$, ਤਾਂ $\angle DEF$ ਪਤਾ ਕਰੋ।

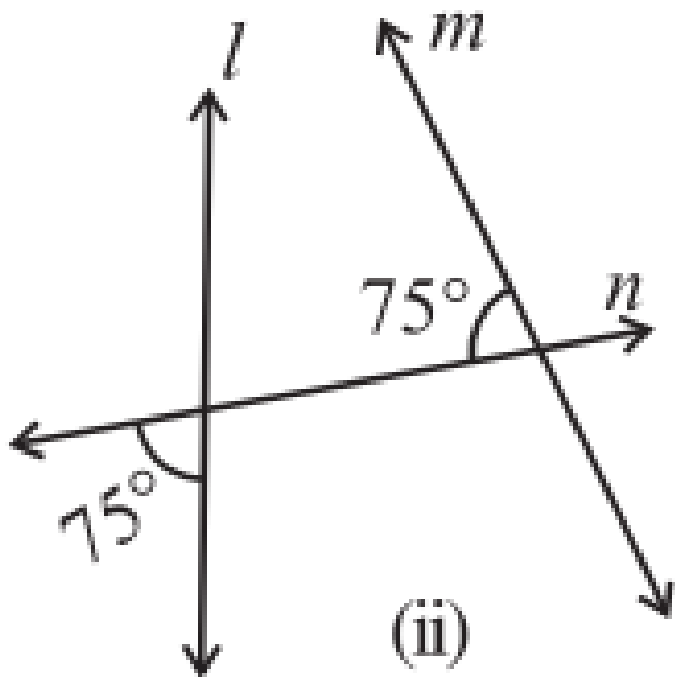
Watch Video Solution

51. ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਚਿੱਤਰ ਵਿਚ ਫੈਸਲਾ ਕਰੋ ਕਿ ਕੀ l, m ਦੇ ਸਮਾਂਤਰ ਹੈ।

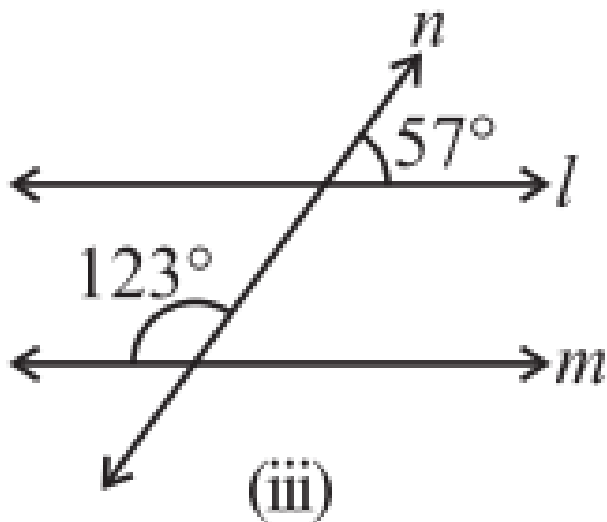
Watch Video Solution

52. ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਚਿੱਤਰ ਵਿਚ ਫੈਸਲਾ ਕਰੋ ਕਿ ਕੀ l, m ਦੇ ਸਮਾਂਤਰ ਹੈ।

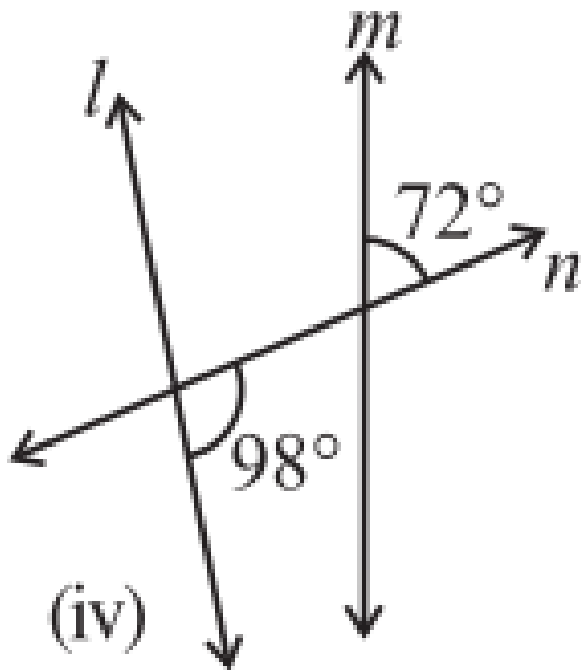
Watch Video Solution

53. ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਚਿੱਤਰ ਵਿਚ ਫੈਸਲਾ ਕਰੋ ਕਿ ਕੀ l, m ਦੇ ਸਮਾਂਤਰ ਹੈ।

Watch Video Solution

54. ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਚਿੱਤਰ ਵਿਚ ਫੈਸਲਾ ਕਰੋ ਕਿ ਕੀ l, m ਦੇ ਸਮਾਂਤਰ ਹੈ।

Watch Video Solution